

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Bc. Kateřina Rohanová

Název práce: „Resocializace odsouzených, jako přechod z penitenciární do postpenitenciární péče“

Autorka posudku: Mgr. Eva Hejzlarová, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Kateřiny Rohanové „Resocializace odsouzených, jako přechod z penitenciární do postpenitenciární péče“ má velmi zajímavé a aktuální, málo probírané a zároveň veřejněpoliticky relevantní téma. Na diplomové práci je patrné, že jí autorka věnovala velké úsilí a pozornost a že základní akademické řemeslo dobře zvládá. Na diplomové práci bych vyzdvihla zejména energii věnovanou samotnému výzkumu ve věznici a také výbornou orientaci v tématu. Níže komentuji dílčí aspekty práce:

Struktura diplomové práce je přehledná a logická. Členění do pouhých tří kapitol nicméně činí text v části věnované zjištěním méně přehledným a trochu monotónním – detailnější členění by textu pomohlo.

Teoreticky se diplomová práce opírá o koncepty konceptualizace potřeb, resocializace a sociálního začleňování. Koncepty jsou popsány srozumitelně, výstižně – oceňuji, že na konci každé části je formulováno, jakým způsobem je daný koncept v diplomové práci pojat. Ukazuje to, že autorka přesně ví, jak chce který koncept pro svou diplomovou práci aktivně využít. Práce je v tomto ohledu velmi bohatě zakotvena v existujícím poznání. Příležitost pro posílení teoretických východisek bych spatřovala v navázání konceptu potřeb na veřejněpolitický „slovník“ (kde pracuje veřejná politika s tímto pojmem? – částečně je to odpovězeno v metodologické části) a rovněž v zařazení části, ve které by autorka shrnula poznání týkající se navrhování politik (třetí cíl je v tomto ohledu ve vzduchoprázdnu).

Cíle a výzkumné otázky¹ jsou formulovány srozumitelně a v zásadě správně – jsou zde promítnuta teoretická východiska (až na cíl 3). Drobné výhrady mám k formulaci VO2, která by mohla být formulována jako otevřená, a také k tomu, že se cíle a výzkumné otázky nevyskytují v textu u sebe, ale na dvou místech textu, a pro čtenáře je tak těžší zhodnotit, jak spolu cíle a výzkumné otázky ladí.

¹ (1) Identifikovat potřeby osob začleňujících se do společnosti po výkonu trestu odnětí svobody - VO1: Jaké jsou potřeby osob opouštějících výkon trestu odnětí svobody v souvislosti s resocializací a sociálním začleněním?

(2) Odhalit mezery v systému penitenciární a postpenitenciární péče v naplňování potřeb osob při resocializaci a začleňování po výkonu trestu odnětí svobody - VO2: Poskytuje systém péče dostatečnou pomoc při naplňování potřeb osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody?

(3) Na základě reflexe mezer penitenciární a postpenitenciární péče v naplňování potřeb navrhnout možnosti optimalizace systému péče. - VO3: Jak lze na základě identifikovaných potřeb optimalizovat systém péče poskytovaný osobám po VTOS?

Část věnovaná **metodám a datům** je popsána detailně, logicky a s využitím odborné literatury. Velmi bych nicméně stála o doplnění dvou věcí: 1) Chybí mi hlubší vysvětlení toho, jakým způsobem autorka konkrétně pracovala s konceptem potřeb – je potřeba všechno, co řeknou respondentky? Nebo je to to, co řeknou respondentky a s čím souhlasí sociální pracovnice a další odborníci/ice? 2) Chybí mi reflexe respondentek-žen ve výkonu trestu jako zranitelné skupiny a specifika výzkumu ve věznicích (částečně pojednáno na s. 82). Některá metodologická omezení či specifika jsou reflektována v části Diskuze, což nepovažuji za ideální (ale na druhé straně je dobře, že v práci jsou). V části **zjištění** je analýza na pomezí kazuistik (píše se, co která respondentka řekla) a poučené narace výzkumnice bohatě prokládané citacemi z rozhovorů – otevřené kódování, ke kterému se autorka hlásí, v tom nevidím.

Formální náležitosti jsou na dobré úrovni. Nerozuměla jsem jen tabulce 1 (s. 17), kde jsou odkazy na autory v závorkách (to je územ v plynule psaném textu – v tabulce to působí nadbytečně) – jinak práce působí úhledně. **Jazyková úroveň** diplomové práce je průměrná, možná lehce podprůměrná, což má za vinu množství drobných chyb (např. na s. 48 jsem našla čtyři chyby: „které často nejsou v dobré zdravotním stavu“, „nebyly schopné se drogám vyvarovat“, „(r)elaps často souvisel se souběhem dalším kritických událostí“, „(ž)eny, které mají pravděpodobnost kladného vyřízení mají vyšší motivaci plnit program“) – pečlivá jazyková korektura by tyto věci odhalila a napravila. **Použitá literatura a zdroje** je v diplomové práci relativně hodně – zaznamenala jsem jen jednu drobnou chybu (Dirga na s. 82 není uveden v seznamu literatury).

Na základě výše uvedeného **doporučuji diplomovou práci Bc. Kateřiny Rohanové k obhajobě a navrhuji hodnocení „B“ nebo „C“**. Pro „B“ za mě hovoří zejména nesrovnalosti v metodologii a drobné jazykové a formální chyby, pro „C“ pak navíc absence hlubšího navázání na veřejněpolitický kontext (potřeba, návrh politiky) a opomenutí mocenských dimenzí ve výzkumu ve vězeňském prostředí. I přesto platí poznámka z úvodu, že práci, kterou Bc. Kateřina Rohanová odvedla, považuji za velmi dobrou a pokud bude autorka v této oblasti dále působit ve svém profesním životě, bude to ku prospěchu této oblasti.

Možné otázky k obhajobě:

- 1) Jak lze pracovat s konceptem potřeb v kontextu výzkumných rozhovorů? Je potřeba všechno, co řeknou respondentky? Nebo je to to, co řeknou respondentky a s čím souhlasí sociální pracovnice a další odborníci/ice? Nebo ještě jinak?
- 2) Jaká jsou specifika výzkumu ve věznicích, jak lze reflektovat mocenskou pozici výzkumnice (zesílenou přítomností další vězeňské autority) na tomto poli a jak lze reflektovat respondentky-ženy ve VTOS jako zranitelnou skupinu?

V Praze dne 13. ledna 2023

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.